

LEBRIS

We know
books

Cristina Deutsch

Arborele de crocodili

r o m a n

E I K O N

București, 2023

Cuprins

I.	Inițierea	7
II.	Procedura	60
III.	Desprinderea	103
IV.	Contactul	143
V.	Șerpuirea	169
VI.	Pendularea	210
VII.	Starea	239
VIII.	Stația	297
IX.	Oglindirea	327
X.	Caruselul	372
XI.	Proiecția	416
XII.	Bucla	461
XIII.	Sepia	503
XIV.	Scopul	551
XV.	Presupunerea	602
XVI.	Arborele de crocodili	646

I. Inițierea

*Se simte
Miros de șoareci morți
În Pivniță.
Scursurile memoriei
Se dezmembrează lent
În catacombe.*

„Ce tâmpenie”, zise Boian, trântind nervos ușa. „Duhoarea asta mă inspiră la poezile. *Cu șoșele, cu momele*, zise lupu”, conchise el, izbind cu piciorul într-o găleată de metal. Apoi intră în casă, se aruncă pe pat și nu se mișcă de acolo până pe la vreo șapte.

Când era mic, Boian ar fi vrut să se facă măturător. Așa zicea: „Mă-tu-ră-tor!” când îl întreba la școală „da' tu ce vrei să te faci când o să fi mare?”. Și imediat îi apărea în fața ochilor figura lui Neluțu, „Hai-că-ne-nțelegem-noi, băi ăla”, ținând între arătător și mijlociu inelul dolofan de aur pescuit de pe trotuar, și *ce mai strălucea, și ce mai strălucea*, aproape la fel de frumos și de pur ca dintele țiganului – „dă, mă, de-o bere și ți-l dau”. Și apoi, pe alt ton: „Că doar l-ai pierdut, nu?”. Și făcea așa, cu ochiul, și sufletul mic al lui Boian se făcea și mai mic, că știa că nu l-a pierdut, da' dacă nea Neluțu zicea... Și apoi: „Lasă, nene, că te zic *io* lu' mama”. Că n-avea bani de berea lu' Neluțu, își luase gumă de mestecat „cu baloane” de la baba din colț. Și, într-un fel sau altul, avea să devină măturător, toate comorile pierdute în praful trotuarelor or să fie ale lui. La gândul ăsta parșiv îi veni apă-n gură. Se întinse fulgerător, izbind cu piciorul perna roșie care ateriză pe covor. Și apoi încremeni, cu un ochi zgâit la tavanul care cobora spre el cu

viteza unui ascensor în cădere liberă, se crispă cu mâinile încleiate de cearșaf și cu piciorul încă întins spre ușă, ca o gheară de găină. Să se ridice, nu se puna problema, îl treceau sudori reci gândindu-se că i-ar fi zdrobit mai întâi capul, „crrxxx-brxx”, vertebrele gâtului trosnind ca un trunchi uscat de copac, „ploac” – capul crăpat ca un dovleac prea copt, aruncat peste oasele contorsionate presate de tavanul perfect. Îndrăzni să se scarpine cu arătătorul în cap, se gândea dacă tavanul avea să rămână imaculat sau nu cumva avea să devină un fel de văl al Sfintei Veronica, „cu dedicație pentru Boian, fără număr, vere!”, și moaca lui Neluțu i se își rânjind în fața unicului ochi pe care mai îndrăznea să-l țină deschis. Se-nclăștă și mai tare cu unghiile de cearșaf, ținându-l doar de margini, nu se-ncumeta să apuce mai mult ca nu cumva „să supere”. Niciodată nu-i era foarte clar pe cine ar fi putut să supere, dar era mai bine să fie prudent. Înghiți cu greutate saliva și începu să se târască, ajutându-se de umeri, spre marginea patului, întinzând spasmodic degetele de la picioare spre covor, ca unul care se îneacă. Cu partea de sus a corpului încă în pat, forma un arc dureros ce-l făcea să se simtă în siguranță. Continuă să se târască până când pe saltea rămase doar capul și apoi, cu un ultim efort, îl recuperează și pe asta. Sări în picioare, împiedicându-se în așternuturi. Cu mișcări bruște deschise ușa și năvăli pe coridor. Acum avea amândoi ochii larg deschiși și plini de furie dementă.

„Într-o zi am să arunc casa asta în aer”, zise el printre dinți.

Intră în baie, deschise robinetul și bău îndelung.

„Cu gust de clor”, gândi el, și apoi, tare:

— Kaine, vrei și tu?

Îi puse niște apă în tigăiță, „i-o fi sete și lui, că și el e suflet”. Se simțea bun și generos acum, că scăpase.

Așa îmbrăcat cum era, intră sub duș și lăsă apa să curgă; dar brusc se răzgândi, „ce prostie”, își zise, aruncându-și hainele de pe el, ude cum erau, direct pe dușumeaua băii. Cățelul sări pieziș și caraghios, ferindu-se din calea mormanului de boarfe. Le mirosi scurt și-l așteptă pe Boian, care-ntre timp se vârâse în halatul albastru, la mijlocul drumului dintre baie și bucătărie.

Pâine cu brânză, înghițită în bucăți mari, că n-avea răbdare. Ignorând mărul lăsat parșiv (dar spălat) pe masă. Îi arse un bobârnac și fructul zbură pe covor. „Hai, ia-l!”, și câinele se apropie sportiv, apucă mărul cu delicatețe și ieși.

Deschise televizorul, știri, iar știri, oameni care-și dau în petec, „viața-i o telenovelă, măi”, *te-le-noveală*, silabisi Boian, reclama la Dero (alb-dalb, tembelizoru' mă-tii), „Alb-Dalb-Codalb” (mașina de spălat ar putea funcționa ca o mega bombă cu ceas, să-i sară *derourile* pe pereți). „Gavrilă D. din satul Clonțu și-a omorât concubina cu 13 lovituri de topor. Și să mai zici că 13 nu-i cu ghinion, Kaine!”, mârâi el, scărpinându-se în ureche.

„Uite, mă, ăsta ar fi fost un măturător realizat. *Rea-li-zat!*”, spuse satisfăcut, plescăind printre fragmentele de brânză uitate printre măsele, și îi veni să zică *clean-cut*, gândindu-se la lamele albastre de ras Gillette și la cele 13 lovituri de topor.

Iar detergenți; hopa! Pesta porcină – „*nexam cârnați*” (las' că-s destui porci). Guiț-guiț! Închise televizorul.

Aprinse aragazul și puse de-un ceai.

„Ia hai să dau eu drumul la calculator... da' taci naibii, potaie!”, întorcându-se fioros către câinele plângăcios de la ușă. „Are chef să iasă afară, unde ieși, mă, nu vezi că-i ceață?”

Înțepeni brusc, cu ibricul în mână, gândindu-se la ceața aia condimentată cu fumul uleios care ieșea din țevile de eșapament, cum îl apucă de gât și-l strânge. „Poate-mi iese vreo tumoare că așa vrei tu, nu?”. Se gândi la o una grăsuță, plantată pe intestin, cu multe ramificații, demnă de-un *reality show*, dar gândul nu-l impresionează prea mult. L-am fentat și pe ăsta, nu merge să te sperii chiar așa, din orice.

Deschid mai întâi *Shadow User*, Doamne, ce-mi mai place bulgărele ăla cenușiu se gândi el și deja era un Boian îmbrăcat à la James Bond, târându-se conspirativ de-a lungul unui zid de cărămidă, în penumbră. „Nu mai plânge, bestie, taci, gura!”, îi stricase deja imaginea de *shadow-man* ghemul ăla jegos de blană. Nu că nu l-ar fi iubit pe Kaine; dar îi ura pe nemernicii ăia cu „protecția animalelor”, ce-ar mai fi rupt o halcă din ei s-o pună-n frigare, hoții și bandiții... *in the shadow*, ca un derbedeu

atacat de câini. Acum se simțea relaxat, chiar îi venea să râdă văzând în fața ochilor un profesoraș atacat de câinii vagabonzi. Se reculese, chinuit de ideea că nu prea avea timp de pierdut. Trebuia să-și hrănească neopeții¹. Patru ouă virtuale pe care el cu mânuța lui le clocise și le îngrijise, îi aduceau aminte de Muppets, dar nu știa de ce. Și, în plus, când îl scoteau din sărite, nici nu le dădea de mâncare, mai ales că acum știa că nu mai pot să moară, li se dăruise nemurirea așa, de la o zi la alta, ca să nu le dăuneze copiilor sub 14 ani. Era distractiv să vezi că scrie acolo „dying”, iar animăluțul avea același chef de joacă și țopăia încântat. „Sunt frumos?!”, se maimuțări Boian în ecranul monitorului, scoțând limba.

Telefonul începu să zbârnâie insinuant și țigara lui rămase undeva blocată la mijlocul drumului dintre tastatură și gură. Îl privi prudent, ca pe-un animal mic și potențial periculos pe care nu știi cum să-l tratezi. Simți cum i se urcă în gât un gogoloș murdar de furie, „taci, taci tu-ți paștele mă-tii”, i-ar fi înfășurat firul în jurul gâtului numai ca să nu-i mai audă guițatul ăla insistent... Sudori reci pe șira spinării, inima ce i se zbătea nebunește... „Cine-o fi, cine-o fi la ora asta?!”. De fapt habar n-avea cât e ceasul și nici nu-l interesa aspectul ăsta; ce și-ar mai fi dorit să întindă două degete prin receptor, „ba nu, *de-a lungul* firului, mai bine” și să-l înhațe de guler pe intrusul ăla care stătea în partea cealaltă. „Și cine știe de ce sună... Dar de ce mă sună *pe mine*? Prin telefon nu poate să-ți facă nimeni nici un rău”, își aduse aminte, citise asta undeva și de atunci încerca cu disperare să creadă că așa și era. În gândurile lui împiedicate se inseră și un alt sfat – „dacă ți-e sete înseamnă că te-ai deshidratat deja de o jumătate de oră”. „La naiba, de legătură are *asta*?” își spuse, înhățând telefonul.

— Băi, Boia, băi, de ce nu răspunzi? Sau poate dormeai și te-am trezit...

— A, nu, nu... cum să dorm la ora asta?

„E Victor. E Victor. Kaine, ce te uiți?”, se zburli el la câinele holbat prudent spre telefon, semn că avea și el fricile lui. Încercă să-și umezească buzele uscate care i se lipeau între ele.

¹ Neopets este un joc online pentru copii, lansat în 1999, ce îi permite utilizatorului să dețină animale de companie virtuale și să exploreze lumea fantastică a Neopiei.

— Ce idiot sunt.

— Păi ești, băi Boia, nu mai dai și tu un semn de viață. Am crezut c-ai murit. Sau că ți s-o fi ntâmplat ceva, nu știi...

„Oare vitamina C face bine la ficat?”, se gândi el, distrat.

— Ce, ce? N-am murit, mă, n-am murit doar c-am avut cam mult de lucru, da, am avut cam mult de lucru, asta-i..., gândind „poate-o fi și murit și nici nu-mi mai dau seama”.

— Hai mă, că ieșim cu băieții la o bere, te-așteptăm. Și, evident, dacă ne mai rămân bani mergem și-ntr-un club, că doar e vineri, mai lasă și tu munca...

— Mă-mbrac și vin, ok?

— Bine, Boiane, te-așteptăm pe la 10 dar să nu-ntârzii după bunul tău obicei. Adu și aparatul de fotografiat dacă ai chef.

— Hai, salut, ne vedem mai încolo. Și nu-ți face griji.

Închise telefonul și se gândi de ce oare Victor ar fi trebuit să-și facă griji. Avea și el nevoie de-un moment de liniște, luni iar o să aibă de-a face cu elevii ăia tâmpiți, 25 de indivizi incapabili să lege două cuvinte în engleză.

„Am nevoie de bani, asta-i. În plus”, zise el, fandosindu-se, „am și responsabilitatea lui Kaine. Ca să nu existe confuzii. Măi jegosule, tu când ai de gând să faci baie?”

Deja se făcuse târziu („dar oare cât o fi ceasul în realitate?”, mârâi el printre dinți), nu mai avea niciun chef să facă duș. Își trase jeansii negri pe el, cămașă neagră, haina de fâș, „și-acum o să te las singur, purceluș... Să nu-mi uit cheile, asta mi-ar mai lipsi”.

Ieși și trânti ușa după el.

„Ce frig s-a făcut!”

Deja nu prea mai avea chef de mers nicăieri, le-ar fi dat telefon amicilor să le spună că nu mai vine, „am mult de lucru”, dar își aminti că telefonu-i descărcat, avea mâinile-nghețate, și-n condițiile astea oricum nu-și dorea un eventual contact cu aparatul ăla mic și umed.

Nu-l interesau dispozitivele de ultimă generație, nu mergea nici pe principiul „bine că funcționează”, însă își dorea să le poată desface, „să-i fac eu operație pe creieri, paștele mă-sii de telefon”, chinuit, nu

de puține ori, de dorința din copilărie de a primi de Crăciun un ceas deșteptător și un ciocan așa cum văzuse el într-o ilustrație alb-negru din *Antologia inocenței*. Și când părinții îl întrebau „ce să faci tu, măi Bebe, cu un deșteptător și-un ciocan?”, lui îi venea să se zvârcolească sub pom și să muște din covor.

Cum adică ce să facă el cu deșteptătorul ăla? Unul mare și verde, preferabil CFR-ul bunicului, ăsta ar fi fost ideal. Însă Boian, la 4 ani, nu cunoștea cuvântul „ideal” – nu că asta ar fi fost o problemă.

În plus, ce efect devastator ar fi avut asupra copiilor din cartier! „Ce ți-a adus Moș Crăciun?”, „Mie mi-a adus ciocolată și bomboane și multe jucării”, „Și ție, Bebe?”. Iar el, cu fața zgâriată și murdară de firimituri de cozonac: „Mie mi-a adus un ciocan”. Ar fi omis deșteptătorul, o considera o combinație prea intimă ca să poată fi deconspirată în fața ălor. Și apoi i-ar fi făcut „operație pe creier”, cu toate arcurile și roțițele strecurându-i-se printre degete, că deja la 4-5 ani știa cum e făcut un ceas „pe dinăuntru”, asta de când căzuse pendula mătușii și-i săriseră toate măruntaiele pe covor.

— Bebe, Bebe, aoleu *copilul* ăsta, o să cadă, aoleuuu!!

— Te urăsc, te urăsc, cu ce l-ai legaaattt?!

— Dă-te jos, hai la mama, puiule.

Și Boian, cu degetele înfipite-n cucul care tocmai ieșise să anunțe ora 5, grămadă pe podea, cu cele două taburete de bucătărie puse unul peste altul rostogolindu-se periculos sub el.

— Nu-i dau drumul, să fie liber, să nu mai cânte aici, urlă el cu gura însângerată și cu antebrațul plin de fragmente de dinți.

— Aoleeeuuu, moare copilu'! Bebe puiuleeeeee, ce-i mamă, ce-ai făcuuutt?, țipă mătușă-sa printre sughițuri de plâns.

— L-ai *obligat*, l-ai obligat!!!

Și a venit și tanti doctorița cu Salvarea, „moare copilu', vai de viața mea!”

— Te urăsc, *tu* nu ești mătușa mea!, spusese el încercând să denunțe faptul: Ea l-a prins și îl *obligă* acum! Și a muriiiiitt! Din cauza ta!

— Doamnă, dar ce s-a întâmplat? Nu și-a rupt niciun os, pare întreg, o să-l ducem la spital ca să-i facem niște analize, radiografii, și-a spart doar un dinte de lapte, crește altul...

Și el, Boian, ținând cucul de lemn în mână, eliberat în sfârșit din măruntaiele ceasului-capcană, „ce proști sunt ăștia mari”.

— Bebe puiule, nu e viu, e de lemn, e din fabricație așa...

— Nu-i adevărat! L-ai obligat!

Și aia care tot încerca să-i smulgă cucul din mână.

— Nu ți-l dau, nuuu!!!, urlând cu bale și sânge pe la gură.

— Nu ți-l ia nimeni, vreau doar să-ți arăt că nu e viu, e din lemn.

— Nu e viu pentru că l-ai omorââttt!!!

Și încă de pe atunci simțea că îl părăsesc puterile, nu-l durea nimic, voia doar să-l plângă pe cucul mort și nici asta n-a apucat, că s-a trezit a doua zi și mătușa i-a spus că i-a dat drumul în grădină, la soare și la libertate, „da' să nu mă mai superi, Bebe scump, că am crezut că mor ieri din cauza ta”, și el avea deja insolație dar, în ciuda febrei, știa că nu era liber cucul și se zgâia așa, cu un ochi semideschis spre aia, întrebându-se prin ce morman de gunoi o fi zăcând bietul cuc, și oare ce-o fi aia „din fabricație”. La bloc, după vreo trei zile, i-au spus băieții mai mari că asta înseamnă *madeincina*, e ca la gumele cu baloane, așa că s-a liniștit oarecum, îl vedea acum în interiorul unui balon de gumă roz, din aia de cinci lei, Balthazar, ceva în genul pruncului Iisus pe care i-l arătase tanti Nuți la biserică, cu o vară înainte, la Galați, și ăla avea un balon în jurul capului, doar că era galben.

Boian tresări, se oprise liftul pe palier și, zâmbind acid la gândul cucului din copilărie, apăsă „parter”.

Era frig afară și asta îl enerva și mai rău, mai bine zis îl plictisea și sentimentul că toate hainele de pe el sunt păroase, își simțea pielea sensibilă pe sub guler, mâinile înghețate, ca scoase de la congelator, și nasul gata să înceapă să picure. Brusc nu mai simți nicio nevoie să gândească, trecu strada indiferent, cât pe ce să-l calce o mașina, uitase că e un semafor acolo. Își aprinse o țigară, în mod miraculos avea și țigări și brichetă (de data asta nu le uitase!) și reuși să le găsească în timp record, băjbâind cu degetele chircite prin buzunarele hainei de fâș, scârbit de hățișul de ațe, scame și firimituri care-l obligau să se opintească. În supermarket îl indignă imediat mirosul grețos de pui la rotisor, copanele alea maronii cu crusta ca o bubă calduță încă, și-i